Folk at have set i Klosteret. Fiskerne bragte nu den livløse Fremmede til den nærliggende Herregaard Marselisborg, hvor hun ved god Pleje snart kom sig. Herfra blev hun saa bragt til Hospitalet i Aarhus.

Imidlertid fremgaar det nu af Hospitalets Bøger, at den gaadefulde Kvinde først blev sat ud i Kost, rimeligvis hos forskellige Personer. Sidst var hun indtinget hos Skipper Christen Leerbergs Kone i Aarhus for 8 Skilling Sølv om Dagen. Manden var under Krigen med Engelskmændene bleven taget til Fange og sad længe i „Prisonen" i England. (I „Presenningen", udtrykte min Hjemmelsmand sig). Konen maatte jo saa klare sig saa godt hun kunde, og holdt blandt andet Beværtning for Søfolk. Hendes Hus laa paa den Gade nede ved Havnen, som hedder Revet, og var som de andre omliggende Bygninger et gammelt lavt Bindingsværkshus med en lille snæver Gaardsplads. Her maatte den fremmede Stakkel udføre alt det groveste Arbejde i Huset, hvilket hun ogsaa gjorde villigt. Foruden hende havde Christen Leerbergs Kone et halt Pigebarn ved Navn Andersine i Kost for Klosteret. Andersine, der i 1826 var en halv Snes Aar gammel, var født i Klosteret og var et uægte Barn af et døvstumt (og vistnok smaatosset) kvindeligt Hospitalslem. Det har næppe været noget opmuntrende Kammeratskab for den hjemløse, stakkels Kvinde.

I Sommeren 1826 paatænkte man at indsætte hende i Klosteret; men Leerbergs Kone fik det forhindret under intetsigende Paaskud. Hospitalsforstanderen kom imidlertid senere under Vejr med, at den fremmede blev daarligt behandlet hos den gode Skippermadam, der sikkert har søgt at pine det mest mulige Arbejde ud af sit stakkels, forsvarsløse Tyende, som nu omsider den 13. September drog ind i sit blivende Hjem i Klosteret.

* * *

Midt inde i den moderne By Aarhus, hvor Livet pulserer stærkt og rastløst, ligger som i et Fredens Enklave det gamle Aarhus Hospital eller „Klosteret", som det kaldes i daglig Tale. Oprindelig var det et Sortebrødrekloster, men blev efter Reformationen omdannet til et Hospital for fattige og syge Mennesker. Det bestaar af fire sammenbyggede Længer, af hvilke den sydlige udgøres af Frue Kirke. Inde i Klostergaarden, hvor et ældgammelt Kastanietræ kaster sin Skygge over Resterne af en fordums Munkegang, er der andagtsfuldt stille. Til Klosteret hører en dejlig gammel Have, hvis frodige Pile- og Hyldetræer hænger ud over Murene til de tilstødende afsides Gader.

Dette Sted, der synes saa fjærnt fra Verdens Larm, skulde nu blive vor gaadefulde Venindes Asyl for Resten af hendes Levetid i denne forunderlige og foranderlige Verden. Men hvor gærne man end efter ringe Evne søgte at gøre hende Tilværelsen udholdelig, saa har dog disse gamle, røde Klostermure været Vidne til en gribende Livstragedie, der var saa meget mere tragisk, som den var uden Ord.

Ved sin Ankomst i Klosteret (hvor hun mærkeligt nok var indsat paa Randers Hospitals Bekostning) blev den fremmede Kvinde sat i Stue sammen med Gale Ane og Dorthe Væverts, to ældre, sindssvage Fruentimmere. Det var maaske nok ret livligt Selskab, dog næppe synderligt opbyggeligt. Men ellers var Kaarene jo bedre her end hos Christen Leerbergs rapmundede Kone. Hospitalsforstanderen, Kancelliraad Rasmussen, var en brav og samvittighedsfuld Mand, der interesserede sig meget for sin nye Pensionær, hvis Herkomst og Nationalitet han gjorde sig megen Umage med at opspore. Hvor han omtaler hende i Hospitalets Bøger, kalder han hende *Doretsche Margueritha*, et Navn, hvormed han mente, at hun kaldte sig selv. Kun en sjælden Gang kalder han hende blot „Russen". Kancelliraaden forsømte aldrig nogen Lejlighed, naar der kom fremmede Søfolk eller Rejsende til Byen, til at hente dem til Klosteret, for at de kunde faa Lejlighed til at tale med Doretsche og prøve paa, om de kunde forstaa hende. Det paastaas, at Frederik den 6te, som hvertandet Aar kom til Aarhus for at holde Tropperevue paa Galgebakken Nord for Byen, viste en paafaldende Interesse for hende og gav Befaling til, at der skulde iværksættes en grundig Undersøgelse for at komme paa Spor efter hendes Fortid. Men pludselig skal der være kommen Ordre fra ham om, at der ikke mere maatte foretages nogen Efterforskning. Man mente derfor, at Kongen var kommen paa Spor efter hendes Livs Hemmelighed, som han af ukendte Grunde ikke turde bringe for Lyset og som han altsaa har taget med sig i sin Grav. Nok er det, at han besøgte hende hver Gang, han var i Aarhus, og paabød, at den ukendte Kvinde skulde plejes omhyggeligt.

I 1837 aflagde en Købmand Berg fra København et Besøg i Klosteret og fik Lejlighed til at tale med Doretsche Margueritha. Efter sin Hjemkomst gav han under Overskriften „En Spanierinde i Aarhus" en Beretning herom i „Statsvennen", hvor han — sikkert uden Grund — klager over den daarlige Behandling, der blev den hjælpeløse Kvinde til Del i Klostret. Han fortæller, at hun fra først af skal være funden aldeles nøgen i en Skov og derfra være ført til Aarhus. Købmand Berg, som talte ret godt spansk, var af den Mening, at Doretsche var Spanierinde, men han fandt dog i hendes Sprog adskillige uforstaaelige Ord, som han mente hørte til den baskiske Dialekt.

Denne Meddelelse blev i noget sammentrængt Form refereret i „Aarhuus Stifts-Tidende" med en Bemærkning af Redaktionen om, at den haabede senere at kunne levere en nøjagtig Underretning om bemeldte gaadefulde Fruentimmer. Denne kom da ogsaa „efter indhentede paalidelige Oplysninger" (der formodentlig skyldtes Kancelliraaden). Heri berettes, at Doretsche Margueritha for ca. 15 Aar siden blev indbragt fra Ning Herred, ikke nøgen, men i pjaltede Klæder. Flere forskellige Personer, som dels var fødte i Polen, dels havde opholdt sig der, var bleven hentede til Klosteret for at udspørge hende. Resultaterne heraf havde altid været, at hun utvivlsomt stammede fra Polen eller rettere Lithauen, og at hun talte et Sprog, som var bleven forstaaet af flere Polakker (de havde f. Eks hørt hende opremse nogle Stykker af Fadervor). Paa Spørgsmaal om hendes Oprindelse eller Maaden, hvorpaa hun var kommen her til Landet, kunde hun ikke give noget tilfredsstillende Svar; hun havde kun sagt til en i Aarhus boende Polak, at nogle stygge Mænd havde bundet hende for Øjnene, og at Vinden havde blæst hende hertil. En anden Gang skal hun ved at se et Barn have sagt, at ogsaa hun engang havde haft et lille Barn; men da man vilde udspørge hende videre, havde hun holdt sig for Hovedet og talt forvirret.

Doretsche fik, da hun allerede var en ældre Kvinde, en fornem Velgørerinde, nemlig Grevinde Frijs til Frijsenborg. Denne besøgte hende ofte, naar hun kom til Aarhus, og forærede hende da altid noget, mest Dukker og forskelligt broget Legetøj. I Klosteret hænger endnu et lille Krucifiks, som Grevinden skænkede hende. Doretsche var altid glad, naar nogen besøgte hende; men en ensom var hun dog fremfor nogen anden lige til sin Død. Det Rygte har gaaet, at hun var stum, da man havde skaaret Tungen af hende; dette er bevislig forkert, thi navnlig paa sine ældre Dage talte eller smaasnakkede hun meget, mest med sig selv. Dronning Caroline Amalie, der ogsaa interesserede sig for hende, havde ladet Fadervor oversætte paa en Mængde forskellige Sprog og foræret Doretsche disse Oversættelser i en lille Bog for derigennem muligvis at kunne udfinde hendes Nationalitet; men heller ikke dette Eksperiment kom der noget ud af.

Iøvrigt skildres Doretsche som en middelhøj, spinkel, gammel Kvinde med et fint og aristokratisk Ansigt, sort Haar og smaa Hænder og Fødder. Hun gjorde Indtryk af at have været smuk i sine yngre Dage. Carit Etlar, som saa hende, da hun var ca. 60 Aar gammel, skildrer hende som „lille, spinkel, med et ovalt og lighlegt Ansigt, store, mørke og levende Øjne, smalle og hvide Hænder. Hendes Pande begyndte at rynkes, og disse Rynker var skarpe og bestemte som skaarne med en Kniv." Det „Sprog", som hun talte, skildres af dem, der kendte hende som gammel Kvinde, nærmest som en Slags „Pludren". Hendes Sind synes at have forandret sig noget i Løbet af hendes lange Levetid i Klosteret. Som yngre græd hun meget og var fortvivlet, og ofte kastede hun sig ned i Græsset i Klosterhaven og vred sine Hænder. Som ældre blev hun roligere, vel ogsaa mere sløv; til Tider kunde hun dog blive temmelig ustyrlig, saa at man endog maatte give hende Spændetrøje paa, men hvor besværlig hun endog under saadanne Forhold kunde være, blev hun dog aldrig farlig for sine Omgivelser. Som ældre gik hun ofte omkring i den nærmeste Omegn af Klosteret med et af de andre Hospitalslemmer under Armen. Især besøgte hun ofte en gammel Pige ved Navn Rikke i Frue Kirkerist, en Gade, der støder lige op til Klosteret. Hendes Navn var et af de faa Ord af vort Sprog, hun lærte at sige; et andet var Kaffe, en Drik, hun satte megen Pris paa. Børn og unge Mennesker søgte gerne af Nysgerrighed at faa hende at se, og de dristigste gik hen til hende og indlod sig i „Samtale" med hende. De kaldte hende Russi Kabussi eller Russe Busse, naturligvis paa Grund af hendes formodede russiske Herkomst.

I 1862 blev det bestemt, at Daareindretningen ved Hospitalet skulde nedlægges og de sindssyge overføres til Aarhus Sindssygeanstalt. De andre abnorme kom derned; men Stiftsøvrigheden tillod efter Kancelliraad Rasmussens Ønske, at Doretsche Margueritha „indtil videre" forblev i Klosteret. Hertil bidrog vistnok ogsaa, at Grevinde Frijs lagde et godt Ord ind for hende. Imidlertid døde Kancelliraaden, og den nye Hospitalsforstander henstillede i 1864 til Hospitalslægen, om ikke det var bedst for Doretsche at blive overført til Sindssygeanstalten. Dette skete imidlertid ikke; og den gaadefulde gamle Kvinde forblev til sin Død — 4 Aar efter — i det gamle Kloster. Et langt Livs Tragedie var da afsluttet, og et uopklaret Mysterium gik med hende i Graven. At der faktisk var meget usædvanlige Omstændigheder forbundne med hendes tidligere Livsforhold, er ganske utvivlsomt. Men man behøver ikke derfor at tænke paa politiske Forbrydelser eller Intriger, som nogle har gjort.

Den 3. Januar 1868 sagde gamle Doretsche Farvel til denne Verden, i hvilken hun i Ordets egentlige Forstand havde været en fremmed, og den 9. blev hun begravet. I Graverprotokollen kaldes hun Dortsika Marguerika, medens hun i Frue Sogns Kirkeværgeprotokol er indført under Navnet Dorthea Marguritsky og hendes Alder angivet til 80 Aar, hvilket sikkert maa være for højt regnet.

Ude paa den søndre Kirkegaard gravede man hendes Grav. Beskeden har den sikkert været — og mindre end det. Hun kom jo i Jorden paa offentlig Regning. Og nu er den Del af Kirkegaarden, hvor hendes ydre Form stedtes til Hvile, omdannet til Park. De fleste Grave her er derfor sløjfede, og af vor gaadefulde Venindes er der intet Spor. Hvor den var, breder Plænen sit Græstæppe, gennem hvilket hvert Foraar smaa Vintergækker stikker deres Hoveder op som Vidner om det Liv, der aldrig kan dø.

Men i det gamle Kloster hænger endnu Doretsches Krucifiks. Om en Menneskealder husker maaske ingen mere, hvad der bragte det til Klosteret, og hvilket gaadefuldt Væsen, der her tilbragte et langt og sorgfuldt Liv.